

Amb una colla d'amics, vaig rodar el primer diumenge de febrer per la pell d'*Els sots feréstecs*, la novel·la de Raimon Casellas (1855-1910) que passa per ser la primera mostra de narrativa modernista de la literatura catalana. La geografia de la novel·la campa per indrets molt coneguts del món excursionista i, a grans trets, es podria inscriure a l'interior d'una circumferència boteruda amb centre al caseriu de Montmany i un perímetre que, sortint del Figueró, tombés pel Sot del Bac, passés per damunt dels Cingles de Bertí fins al Puiggraciós, comencés a girar pel Turó de Can Sunyer, baixés al Congost i tanqués de nou al Figueró.

Nosaltres vam anar pel camí del Sot del Bac, van esmorzar en un avenc que hi ha davant de la formació geològica coneguda com les Dues Germanes, vam pujar després fins al pedrot de La Trona, vam passejar-nos pel fil de la cinglera, la meravella dels penya-segats de Bertí, i vam acabar fent drecera per un corriol emboscat que, dret com un fus, baixa del cingle fins al mas d'Ullar, l'església de Sant Pau i Montmany. Va ser una bella excursió matinal per tres motius: perquè el marc geogràfic és esplèndid, perquè ens va acompanyar la bondat assolellada d'un matí d'hivern i perquè vam anar falcant la ruta amb la lectura d'*Els sots feréstecs*, i vam seguir, in situ, els misteris de l'*Aleix de les Tòfones*, els acudits del Carbassot, *El pallasso bosquetà*, i l'angoixa del pobre mossèn Llatzer, desterrat a l'infern dels sots.

Però no tot van ser flors i violes. Ni de bon tros. El drama –ecològic, en aquest cas- ens va venir a trobar vestit de tres maneres diferents. De primer, prop de La Trona, va ser l'encontre amb una dotzena de motoristes, d'aquests que no s'adonen que amb les seves màquines trinxen camins i corriols, les rodes hi obren trinxeres de més d'un pam de fondària i desmunten en quatre dies camins de tradició centenària. El segon ensurt va arribar una estona més tard, quan ja baixàvem pel grau que va del cingle a Montmany, en forma de velles carcasses metàl·liques de torres de llum en desús i a l'atur, ferralla rovellada i abandonada enmig del bosc sense cap utilitat ni funció que atemptar constantment contra el paisatge. Quan ho veus, demanes a la lògica i al sentit comú per què carai no se les van endur quan van executar el nou traçat elèctric i van haver d'aixecar altres monstres metàl·lics a quaranta o cinquanta metres dels antics. Qui n'és el culpable? És l'administració que ha badat o potser l'empresa ha volgut estalviar-se costos? Malgrat tot, aquests dos atemptats ecològics –motos i torres- no van ser res al costat del que ens esperava per tancar l'excursió, el més vergonyós, a parer meu: la gran xatarrerria a l'aire lliure en què s'ha

convertit l'indret de Montmany, amb dotzenes de cotxes panxa enlaire i situació de desguàs, electrodomèstics de línia blanca esventrats i màquines industrials de l'any de la pera malmetent un dels punts de més encant d'aquesta banda del Montseny. I, sense voler, et tornes a fer preguntes: com és possible una situació com aquesta l'any 2006? Qui hauria d'intervenir per posar-hi remei? És, potser, una feina de la conselleria de Medi Ambient i Habitatge? És l'ajuntament d'El Figaró qui bada? Com que no ho saps, ho planteges públicament en forma de denúncia. Fet i fet, defensar el patrimoni natural també passa per posar ordre a aquests atemptats contra el territori que acabo d'esmentar.

Isidor Cònsul